

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 3/23
Dyrektora Publicznego Przedszkola nr 1
w Sędziszowie Małopolskim ul. 3 Maja 21
z Oddziałem przy ul. Legionów Polskich 17
z dnia 1 marca 2023 roku

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM CHORYM
obowiązująca
w PUBLICZNYM PRZEDSZKOLU NR 1
W SĘDZISZOWIE MAŁOPOLSKIM UL. 3 MAJA 21 Z ODDZIAŁEM
PRZY UL. LEGIONÓW POLSKICH 17**

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1657, 2280, 2674, 2705, 2770),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604)
- Stanowisko Ministra Zdrowia w sprawie możliwości podawania leków dzieciom przez nauczycieli w szkole i przedszkolu z dnia 4 maja 2010 r.,
- Statut przedszkola.

Cel procedury:

Zapewnienie ochrony zdrowia dziecka podczas jego pobytu w przedszkolu w tym dziecka z chorobą przewlekłą.

Zakres procedury:

Dokument ma za zadanie regulować zasady bezpiecznego i higienicznego pobytu dziecka w przedszkolu, określa sposoby monitorowania oraz uprawnienia i obowiązki Dyrektora, nauczycieli, rodziców w stosunku do chorych dzieci w tym, dzieci chorych przewlekłe na cukrzycę typu 1.

Postanowienia ogólne:

1. W przedszkolu obowiązuje zakaz podawania dzieciom leków i preparatów zdrowotnych.
2. Rodzice/opiekunowie prawni zobowiązani są przyprowadzać do przedszkola dzieci zdrowe.
3. Dziecka chorego lub podejrzanego o chorobę nie należy przyprowadzać do przedszkola. Dzieci np. zakatarzone, przeziębione, kaszlące nie mogą przebywać w grupie z dziećmi zdrowymi. Nauczyciel ma prawo poprosić rodzica o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczęszczania dziecka do przedszkola.
4. Rodzice/opiekunowie prawni mają obowiązek udzielania nauczycielom wszelkich informacji dotyczących poważnych chorób, chorób przewlekłych czy dolegliwości dziecka (alergie pokarmowe i związane z nimi szczególne wymagania żywieniowe, schorzenia wziewne, choroby serca, cukrzyca, epilepsja czy epizody padaczkowe, itp.). Zgłoszenia wyłącznie w formie pisemnej z dołączonym zaświadczeniem lekarskim należy składać do nauczyciela grupy.
5. W przypadku choroby przewlekłej u dziecka na rodzicu/opiekunie prawnym spoczywa obowiązek przekazania nauczycielowi szczegółowej i wyczerpującej informacji na temat choroby dziecka oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej.
6. Jeżeli w przedszkolu nauczyciel zauważy u dziecka objawy wskazujące na stan chorobowy (podwyższona temperatura ciała, uporczywy kaszel, uporczywy katar, wymioty, biegunka, ból brzucha, głowy, ucha, gardła, wysypka niewiadomego pochodzenia, urazy, wyraźne zmiany w zachowaniu, itp.) natychmiast powiadamia rodziców/prawnych opiekunów o dolegliwościach dziecka oraz Dyrektora przedszkola.
7. Po otrzymaniu od nauczyciela informacji o stanie zdrowia dziecka, rodzic/opiekun prawny jest zobowiązany do niezwłocznego odebrania dziecka z przedszkola.
8. W sytuacji niemożności nawiązania kontaktu z rodzicami, /opiekunami prawnymi nauczyciel podejmuje wszelkie dostępne czynności w celu nawiązania kontaktu z osobami upoważnionymi przez rodziców do odbioru dziecka.
9. Nauczyciel lub inny pracownik wyznaczony przez Dyrektora opiekuje się dzieckiem do czasu przybycia rodziców/opiekunów prawnych lub osób upoważnionych lub pogotowia ratunkowego.
10. W sytuacjach nagłych (utrata przytomności, załabnięcia i omdlenia, złamania, krwotoki, zwichnięcia, urazy, ciała obce w nosie, gardle, oku, uchu, ukąszenia i użądlenia, oparzenia i odmrożenia, zatrucia) nauczyciel jest zobowiązany do podjęcia działań związanych z udzieleniem pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwania Pogotowia Ratunkowego, a także zawiadomienia rodziców/opiekunów prawnych i Dyrektora przedszkola o zaistniałym zdarzeniu

11. W przypadku występowania chorób przewlekłych rodzic/opiekun prawny omawia z nauczycielem sposób udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowia do czasu przyjazdu lekarza lub rodzica, zapewniając w miarę możliwości spokój i bezpieczeństwo.
12. Rodzic/opiekun prawny dziecka przewlekle chorego w formie oświadczenia wyraża zgodę na powiadomienie pogotowia ratunkowego w razie niebezpiecznego pogorszenia się stanu zdrowia dziecka.
13. Rodzic/opiekun prawny powinien dostarczyć aktualne zaświadczenie lekarskie o przebiegu choroby przewlekłej dziecka.
14. Nauczyciel w sali przedszkolnej w widocznym miejscu umieszcza numer telefonu do rodziców/opiekunów prawnych dziecka przewlekle chorego.
15. W razie sytuacji spowodowanej pogorszeniem się stanu zdrowia dziecka przewlekle chorego nauczyciel równocześnie powiadamia Dyrektora, pogotowie ratunkowe i rodziców/opiekunów prawnych dziecka.
16. Jeśli w przypadku dziecka przewlekle chorego zachodzi konieczność podawania leków podczas pobytu w przedszkolu, zgodę na podawanie leków dziecku może wyrazić nauczyciel/pracownik przedszkola, który odbył szkolenie z zakresu postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w przedszkolu (zał. 1).
17. Delegowanie przez rodziców/opiekunów prawnych uprawnień do wykonywania czynności związanych z opieką nad dzieckiem oraz zgoda pracownika przedszkola i zobowiązanie do sprawowania opieki winny mieć formę umowy pisemnej pomiędzy rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka przewlekle chorego, a pracownikiem przedszkola (zał.2)

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

1. Rodzic/opiekun prawny

- Zobowiązany jest dostarczyć wychowawcom grupy wszelkie informacje (zaświadczenie lekarskie) dotyczące choroby przewlekłej, która dotyczy jego dziecka: alergii, astmy, cukrzycy, padaczki, chorób nerek, układu krążenia, nowotworów itp. chorób.
- Zobowiązany jest do udzielenia wszelkiej niezbędnej pomocy w organizowaniu warunków edukacyjnych, w szczególności powinien służyć radą i pomocą opierając się na własnym doświadczeniu związanym z chorobą dziecka (rodzic omawia z nauczycielem sposób udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowia np. sposób podawania leków, jeśli nauczyciel wyraził na to zgodę, sposób pomocy dziecku do czasu przyjazdu lekarza lub rodzica, sposób zapewnienia bezpiecznego pobytu dziecka w przedszkolu).
- W przypadku pogorszenia się stanu zdrowia dziecka, odbiera je z przedszkola w określonym przez procedurę trybie.
- Dostarcza stosowne upoważnienia dla innych osób, które mogą odebrać chore dziecko z przedszkola.
- Podaje prawidłowy i aktualny numer telefonu swój oraz innych osób mogących udzielić ważnych i konkretnych informacji o chorobie dziecka.
- Zobowiązany jest być w stałym kontakcie telefonicznym z pracownikami przedszkola, jeśli zaistnieje sytuacja wymagająca pomocy rodzica podczas pobytu dziecka w przedszkolu.
- Zobowiązany jest do zapewnienia dziecku opieki podczas jego pobytu w przedszkolu w przypadku, kiedy osoby przeszkolone w zakresie radzenia sobie z chorobą nie czują się pewnie w tym zakresie.

- Dostarcza do przedszkola materiały edukacyjne i informacyjne związane z chorobą (np. tabele wymiennik. Rodzice dziecka chorego na cukrzycę zobowiązani są do zapewnienia przedszkolu wyposażenia niezbędnego do prawidłowej opieki (glukometr, pen, glukagon, odpowiednie napoje, odpowiednie środki stosowane w przypadku niskich cukrów) oraz dostarczenia numerów telefonów rodziców.

2. Nauczyciel

- Niezwłocznie po otrzymaniu informacji od rodzica/opiekuna prawnego dostarcza Dyrektorowi dokumentację związaną z chorobą przewlekłą dziecka.
- Zapoznaje się z dostarczoną przez rodzica/opiekuna prawnego dokumentacją dotyczącą choroby dziecka
- Dostosowuje swoje oddziaływania wychowawcze oraz dydaktyczne do specjalnych potrzeb i możliwości dziecka.
- Przeprowadza zajęcia dydaktyczne w grupie oswajające inne dzieci z chorobą kolegi/koleżanki
- Wspiera dziecko w radzeniu sobie z chorobą, w szczególności dba o przyjazną atmosferę w grupie - tworzoną w duchu akceptacji i tolerancji.
- Bezwzględnie stosuje konieczne środki ostrożności.
- Sporządza plan postępowania w nagłych przypadkach, w szczególności uwzględnia numery telefonów instytucji i osób, z którymi należy się skontaktować w nagłych przypadkach.
- Powiadamia rodziców/prawnych opiekunów o złym samopoczuciu dziecka.
- Dokumentuje powiadomienie rodzica/prawnego opiekuna o stanie zdrowia dziecka.
- Przekazuje istotne informacje innym osobom mającym kontakt z dzieckiem w przedszkolu. W znanym wszystkim miejscu umieszcza plan postępowania w nagłych przypadkach oraz ważne numery telefonów do rodziców/opiekunów prawnych oraz osób i instytucji kompetentnych w zakresie udzielenia konkretnych informacji
- W sytuacjach nagłych jest zobowiązany do podjęcia działań związanych z udzieleniem pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwania pomocy medycznej, a także do zawiadomienia rodziców/opiekunów prawnych i Dyrektora o zaistniałym zdarzeniu.
- Prowadzi działania prozdrowotne.

3. Dyrektor

- Umożliwia wszystkim osobom pracującym z dzieckiem zdobycie wiedzy na temat określonej choroby.
- Udziela zgody na opracowanie i wdrożenie procedur specjalistycznej pomocy w sytuacji zaostrzenia objawów chorobowych.
- Uzgadnia z rodzicami/opiekunami prawnymi treść pisemnego upoważnienia dla nauczyciela (po wyrażeniu przez niego zgody), do wykonania prostych zabiegów medycznych np. podania dziecku leku w sytuacjach tego wymagających.
- Decyduje o realizacji formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej po zaobserwowaniu szczególnych potrzeb dziecka.
- Egzekwuje od nauczycieli uwzględnianie w swojej codziennej praktyce treści z zakresu edukacji zdrowotnej, służących kształtowaniu prozdrowotnych zachowań dzieci (aktywność fizyczna, racjonalne żywienie, dbałość o higienę, zachowanie bezpieczeństwa, poddawanie się okresowym badaniom stanu zdrowia, umiejętność radzenia sobie ze stresem itp.).
- Monitoruje wykonywanie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom, w tym czystości i ochrony zdrowia dzieci.

W przypadku choroby przewlekłej

1. Leki w przedszkolu mogą być podawane w szczególnych przypadkach tylko za zgodą nauczycieli /pracownika przedszkola, po to, aby umożliwić dziecku przewlekle choremu korzystanie z edukacji przedszkolnej.
2. Zgodę na podawanie leków dziecku może wyrazić nauczyciel/pracownik przedszkola, który odbył szkolenie z zakresu postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w przedszkolu.
3. Jeśli nauczyciel/pracownik przedszkola wyrazi zgodę na podawanie dziecku leków w przedszkolu, należy:
 - Zobowiązać rodziców/opiekunów prawnych do wydania zgody na piśmie oraz przedłożenia pisemnego zaświadczenia lekarskiego o chorobie dziecka i o konieczności podawania mu leków na terenie placówki oraz nazwie leku, sposobie i okresie jego podawania.
 - Wymagać od rodziców/opiekunów prawnych pisemnego upoważnienia do podawania leku dziecku choremu na chorobę przewlekłą.
 - Powiadomić dyrektora o sytuacji.
 - Zgromadzić i przedłożyć dyrektorowi dokumentację medyczną dziecka oraz upoważnienia rodziców/opiekunów prawnych.
 - Na podstawie zaświadczenia lekarskiego i upoważnienia rodziców/opiekunów prawnych dyrektor wyznacza spośród pracowników, za ich zgodą, dwie osoby do podawania leku dziecku, z których jedna odnotowuje ten fakt w rejestrze podawanych leków poprzez zapisanie imienia i nazwiska dziecka, nazwy podanego leku, daty i godziny podania oraz dawki, a druga nadzoruje ww. czynność; obydwie wyznaczone osoby są zobowiązane potwierdzić podanie dziecku leku i nadzorowanie tej czynności, składając czytelne podpisy pod sporządzonym rejestrem.

5. Zaświadczenie lekarskie musi zawierać następujące informacje:

- rozpoznanie choroby przewlekłej,
- ewentualne ograniczenia i zalecenia dotyczące udziału dziecka w zajęciach.
- nazwę leku, dawkę

Postanowienia końcowe:

1. Procedura postępowania z dzieckiem chorym obowiązuje wszystkich pracowników Publicznego Przedszkola Nr 1 w Sędziszowie Małopolskim ul. 3 Maja 21 z Oddziałem przy ul. Legionów Polskich 17 oraz rodziców/opiekunów prawnych dzieci uczęszczających do przedszkola.
 2. Z procedurą postępowania z dzieckiem chorym rodzice/opiekunowie prawni zostają zapoznani na zebraniu ogólnym rozpoczynającym rok szkolny oraz poprzez umieszczenie na stroni internetowej przedszkola.
 3. Procedura obowiązuje od dnia 1 marca 2023 r.
-

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM CHORYM NA CUKRZYCĘ TYPU 1 obowiązująca
W ODDZIALE PRZY UL. LEGIONÓW POLSKICH 17 PUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA NR 1
W SĘDZISZOWIE MAŁOPOLSKIM**

Cel procedury:

- Zapewnienie dziecku z cukrzycą typu 1 bezpiecznego pobytu w przedszkolu.
- Zapobieganie ostrym powikłaniom cukrzycy (niedocukrzenie, przecukrzenie).
- Ustalenie sposobu postępowania w stanach zagrożenia życia w chwili ich wystąpienia.

Słowa klucze:

- **Glukometr:** aparat do pomiaru glukozy z krwi przy użyciu paska testowego po wcześniejszym nakłuciu palca
- **Systemy pomiaru glikemii (FreeStyleLibre; Dexcom, Guardian):** system monitorowania glikemii metodą skanowania (bez nakłuwania palca)
- **Prawidłowy/ bezpieczny poziom glukozy:** pomiędzy 70- 180 mg/dl
- **Hipoglikemia - Niedocukrzenie lekkie:** spadek poziomu glukozy poniżej 70 mg/dl z objawami niedocukrzenia lub bez objawów
- **Hipoglikemia - Niedocukrzenie ciężkie:** utrata przytomności lub drgawki przypominające napad padaczkowy z powodu obniżenia poziomu glukozy - **STAN ZAGROŻENIA ŻYCIA**
- **Glukagen:** zastrzyk podawany dziecku w ciężkim niedocukrzeniu
- **Hiperglikemia:** przecukrzenie - wartość glikemii przekraczająca 180 mg/dl
- **Pen:** wstrzykiwacz do podawania insuliny
- **Pompa insulinowa:** pompa do podawania insuliny

I. STAN NAGŁY

Dziecko chore na cukrzycę może doświadczyć niedocukrzenia, czyli obniżenia poziomu glikemii poniżej wartości 70 mg/dl, i/lub prezentować objawy wskazujące na niedocukrzenie.

Objawy niedocukrzenia:

- Drżenie rąk
- Osłabienie
- Spocona, wilgotna skóra
- Nagłe zblednięcie
- Ból głowy
- Ból brzucha
- Zaburzenia ostrości widzenia
- Zmiana nastroju (agresja, wesołkowatość)
- **Utrata świadomości (w niedocukrzeniu ciężkim)**
- **Drgawki przypominające napad padaczkowy (w niedocukrzeniu ciężkim)**

W przypadku **niedocukrzenia lekkiego** u dziecka z cukrzycą należy:

- Szybko podać jeden z wymienionych poniżej produktów i dokonać pomiaru glikemii po 15 minutach
- 100 ml soku
- Saszetka płynnej glukozy
- Tabletki Dextrozy (2 szt.)
- Przecier/mus owocowy - 1 op.
- 2 łyżeczki cukru rozpuszczone w wodzie
- Jeżeli nie uzyskamy poprawy glikemii czynność powtarzamy

W przypadku **niedocukrzenia ciężkiego** należy:

- Ułożyć dziecko w pozycji bezpiecznej/bocznej ustalonej
- Szybko rozpuścić i podać zastrzyk z Glukagenu domięśniowo
- Zmierzyć poziom glukozy
- Wezwać pogotowie – 999 lub 112
- Powiadomić rodziców/opiekunów prawnych
- ZASTRZYK GLUKAGEN ZNAJDUJE SIĘ: w lodówce, która znajduje się w magazynie

Dziecko z cukrzycą po podaniu insuliny musi zjeść cały przygotowany posiłek, do którego podało insulinę.

I. INNE PROBLEMY ZDROWOTNE

Aktywność fizyczna - jest integralną częścią leczenia cukrzycy. Dzieci z cukrzycą nie powinny być zwalniane ze spaceru, zabawy na świeżym powietrzu czy ćwiczeń ogólnorozwojowych w sali. Należy zadbać, by rozpoczynały ją z zapasem glukozy.

Aby nie doszło do niedocukrzenia w związku aktywnością fizyczną należy:

- Zbadać poziom glukozy przed rozpoczęciem zajęć - bezpieczny poziom glukozy na starcie to co najmniej 120 mg/ dl – przed aktywnością powierzchniową; minimum 150 mg/dl przed aktywnością wodną
- Zbadać poziom glukozy w trakcie, po ok. 30 – 45 minutach i w przypadku wartości poniżej minimum podać dziecku np. owoc w ilości na 1WW
- Zbadać poziom glukozy po zakończonej aktywności fizycznej
- Podczas pomiaru glikemii warto skorzystać ze strzałek trendu w systemie skanowania FreeStyle Libra (jeżeli dziecko posiada) lub w pompie insulinowej. Strzałka/i w dół oznacza spadkowy trend glukozy co do wartości wyświetlanej na ekranie urządzenia
- Opuszczając budynek placówki (zawody, wycieczka) należy zabrać ze sobą: glukometr, paski, nakłuwacz, czytnik do skanowania, produkty na niedocukrzenie, Glukagen,

II. PODAWANIE LEKÓW DZIECIOM Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ

Istnieje możliwość podawania insuliny dziecku choremu na cukrzycę przez pracownika placówki pod warunkiem:

- Podpisania przez rodzica/opiekuna prawnego upoważnienia dla pracownika, na którego delegowane jest to zadanie, zał. Nr 1
- Podpisanie zgody pracownika/nauczyciela, który przyjmuje zadanie podawania insuliny i prowadzenie monitorowania podanych dawek w karcie, zał. Nr 2
- Utrzymania kontaktu telefonicznego z rodzicem/opiekunem prawnym dziecka.

III. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Procedury postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę obowiązują wszystkich pracowników Oddziału przy ul. Legionów Polskich 17 Publicznego Przedszkola nr 1 w Sędziszowie Małopolskim.

2. Z procedurą postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę nauczyciele/pracownicy obsługi zostają zapoznani na spotkaniu przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do przedszkola. Potwierdzenie stanowi podpis pod procedurą.

3. Procedura obowiązuje od dnia 01.03.2023 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1 – Upoważnienie rodziców do podawania leków dziecku z chorobą przewlekłą oraz do pomiaru glukozy.

ZAŁĄCZNIK NR 2 – Zgoda nauczyciela/pracownika do podawania leków dziecku z chorobą przewlekłą.

ZAŁĄCZNIK NR 3 – Rejestr podawanych leków.

**UPOWAŻNIENIE RODZICÓW DO PODAWANIA LEKÓW DZIECKU Z CHOROBA
PRZEWLEKŁĄ I DO KONTROLI glukozy**

Ja, niżej podpisany
(imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego).

upoważniam Panią
(imię, nazwisko nauczyciela/pracownika przedszkola)

do podawania mojemu dziecku
(imię, nazwisko dziecka)

Leku/leków.....
.....
.....

(nazwa leku, dawka, częstotliwość podawania/godzina, okres leczenia)

oraz do kontroli poziomu glukozy.

Jednocześnie oświadczam, że nie będę rościł żadnych zastrzeżeń do postępowania nauczyciela/pracownika przedszkola

.....
Data, imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego

**ZGODA NAUCZYCIELA/PACOWNIKA PRZEDSZKOŁA NA PODAWANIE LEKÓW
DZIECKU Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ**

Ja, niżej podpisana
(imię, nazwisko nauczyciela/pracownika przedszkola)

wyrażam zgodę na podawanie dziecku
(imię, nazwisko dziecka)

Leku
.....

.....
(dawka, nazwa leku, częstotliwość podawania/godzina, okres leczenia)

.....
(imię, nazwisko nauczyciela/pracownika przedszkola)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałam poinstruowana/y o sposobie podania leku (wykonania czynności medycznej).

.....
(imię, nazwisko nauczyciela/ pracownika przedszkola)

